

Konferenca šolskih knjižničarjev

Zbornik povzetkov primerov dobre prakse

Ljubljana, 30. 3. 2026

Konferenca šolskih knjižničarjev

Zbornik povzetkov primerov dobre prakse

Organizator: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Organizacijski odbor Konference šolskih knjižničarjev:

Alja Bratuša, OŠ Polzela

Katja Brezovnik, OŠ Vransko-Tabor

Tadeja Česen Šink, OŠ Naklo

Mag. Mateja Drnovšek Zvonar, OŠ Polje

Romana Fekonja, ZRSŠ

Sandra Fišter, OŠ Mokronog

Katarina Jesih Šterbenc, SVŠGUGL

Metka Kostanjevec, Prva gimnazija Maribor

Andreja Urbanec, OŠ Orehek Kranj

Tatjana Vučko, OŠ II Murska Sobota

Simona Vozelj, ZRSŠ

Urednica zbornika: Romana Fekonja

Jezikovni pregled: Romana Fekonja

Strokovni pregled povzetkov: organizacijski odbor

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Predstavniki: Jasna Rojc

Spletna izdaja

Ljubljana, 2026

Publikacija ni plačljiva

Objava na spletnem naslovu:

www.zrss.si/pdf/zbornik-konference-solskih-knjiznicarjev-2026.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID [278229763](#)

ISBN 978-961-03-1355-7 (PDF)

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Uvodni nagovor

Spoštovani!

Konferenca šolskih knjižničarjev se je v letu 2026 odvila že petič. To pomeni, da so bili odzivi preteklih konferenc takšni, da so nas spodbudili k izvedbi te letošnje. Vaši pozitivni odzivi in predvsem zadovoljstvo in pozitivne povratne informacije so bile tiste, ki so potrdile, da je bila prava odločitev stopiti skupaj in organizirati ter izpeljati naslednjo konferenco šolskih knjižničarjev. Zagotovo ne bi uspelo brez vseh sodelujočih in truda vseh članic organizacijskega odbora, ki so kar članice uredniškega odbora revije Šolska knjižnica.

V letih, ko smo čakali na našo konferenco, so se kar vrstila vprašanja, kdaj bo spet priložnost in ali se bomo kmalu ponovno videli na konferenci. Tako se vedno znova potrjuje, da šolski knjižničarji nujno potrebujemo naša strokovna druženja, izmenjavo mnenj, v predstavljenih primerih dobre prakse najdemo nove ideje za delo, v neformalnih pogovorih ugotovimo, da je rešitev za kakšen naš strokovni izziv pravzaprav dokaj preprosta.

Konferenca šolskih knjižničarjev 2026 nam je v uvodnem, plenarnem delu ponudila v razmišljanje teme, kot so:

- izzivi, s katerimi se srečujejo mladi bralci in strokovni delavci, tudi pri domačem branju ter kako je branje vtakano in vključeno v prenovljene učne načrte za slovenščino;
- izsledki raziskovalnega projekta, ki je sistematično obravnaval bralne navade in bralno kulturo pedagoških in knjižničnih strokovnjakov;
- različne vrste branja, predvsem pa poglobljeno branje, različne vrste gradiva;
- posodobitev kurikularnih dokumentov KIZ (OŠ, GIM, SŠ) in izvajanje knjižnične dejavnosti v vzgojno-izobraževalnih zavodih;
- aplikacija za projektno učenje.

V popoldanskem delu konference so potekale predstavitve primerov dobre prakse. 19 kolegic je predstavilo raznolike in zanimive primere, s katerimi je vsak udeleženec lahko dobil nova znanja in nove ideje za svoje nadaljnje delo. Verjamem, da se je bilo težko odločiti, katero skupino izbrati in ji nameniti svoj čas in pozornost.

Z namenom, da bi imeli priložnost pregledati vse primere predstavitve dobrih praks, so povzetki vseh predstavitev zbrani v pričujočem zborniku. Ob samih povzetkih so tudi podatki o avtoricah in če vas katera tema podrobneje zanima, se jim lahko oglasite in jih povprašate o podrobnostih.

Naša želja je, da bi vsi, ki so primere predstavili, le-te tudi opisali v širšem prispevku v reviji Šolska knjižnica. Na ta način bodo predstavljeni primeri dostopni res vsem udeležencem in širšemu bralskemu krogu. Konec koncev smo imeli na strokovnem dogodku priložnost spoznati nove kolege, izmenjati izkušnje in širiti našo strokovno mrežo. Le-ta je zelo pomembna, ko potrebujemo podporo, izmenjavo mnenj in strokovni nasvet.

Želim nam, da se ta naša mreža krepi in širi in smo tako drug drugemu v oporo in strokovno rastemo.

Romana Fekonja,
koordinatorka konference

Program Konference šolskih knjižničarjev 2026

Ura	Naslov predavanja	Ime in priimek predavatelja (št. ur)
8.30–9.00	Registracija in zbiranje udeležencev	
9.00–9.15	Uvodni pozdravi in nagovor	MVI, ZRSS, organizacijski odbor
PLENARNA PREDAVANJA		
9.15–10.00	Domače branje – izziv za sodobne mlade bralce in učitelje/strokovne delavce	Vanja Kavčnik Kolar, ZRSS (1)
10.00–10.45	Bralni vzori: izsledki raziskave	dr. Polona Vilar, dr. Sabina Fras Popovič, FF UL, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijske znanosti in knjigarstvo (1)
10.45–11.30	Poglobljeno branje, branje z/za razumevanje(m)	mag. Marija Lesjak Reichenberg, ZRSS (1)
11.30–12.00 Odmor		
12.00–13.30	Posodobitev kurikularnih dokumentov KIZ (OŠ, GIM, SŠ) in izvajanje knjižnične dejavnosti v vzgojno-izobraževalnih zavodih	Romana Fekonja, ZRSS (2)
13:30–14.15	Aplikacija za projektno učenje – predstavitev	dr. Mirjam Oblak, MVI (1)
14.15–14.45 Odmor		
14.45–17.00 PREDSTAVITVE PRIMEROV IZ PRAKSE		

Predstavitev primerov iz prakse – 1. VIO Moderatoriki: Sandra Fišter (OŠ Mokronog), Tadeja Česen Šink (OŠ Naklo)	Predstavitev primerov iz prakse – 2. VIO Moderatoriki: Katja Brezovnik (OŠ Vransko-Tabor), Tatjana Vučko (OŠ II Murska Sobota)	Predstavitev primerov iz prakse – 3. VIO Moderatoriki: Mateja Drnovšek Zvonar (OŠ Polje), Andreja Urbanec (OŠ Orehek Kranj)	Predstavitev primerov iz prakse – SŠ, GŠ, DD ... Moderatoriki: Katarina Jesih Šterbenc (SVŠGUGL), Metka Kostanjevec (Prva gimnazija Maribor)
Simona Horvat (OŠ Puconci)	Kristina Maraž (OŠ Koper)	Urša Bajda (OŠ Tončke Čeč)	Katja Colja (Ekonomška šola Ljubljana)
Mojca Kastelic (OŠ Sostro)	Andreja Nagode Burger (OŠ Komenda Moste)	Mojca Finžgar Eleršek (OŠ Simona Jenka Kranj)	Mojca Dominik (Biotehniška šola Maribor)
Edica Klanjšček Schlegel (OŠ Dornberk)	Barbara Podjed (OŠ Komenda Moste)	Ksenija Kregar (OŠ Livada, Velenje)	Maja Erhovnic (Dijaški dom Bežigrad Ljubljana)
Nina Prešern (OŠ Brinje Grosuplje)	Urša Prus (OŠ Loka Črnomelj)	Tina Pajnik (OŠ Vide Pregarc)	Mojca Kosovel (Šolski center Nova Gorica)
Štefka Zore (OŠ Vencija Perka)	Magdalena Svetina Terčon (OŠ Miroslava Vilharja Postojna)	Andreja Pogorevc (OŠ Minke Namestnik Sonje Slovenska Bistrica)	

Kazalo

1	Osnovna šola – 1. VIO	7
1.1	Tudi zaposleni na šoli berejo za bralno značko	7
	Simona Horvat, Osnovna šola Puconci.....	7
1.2	Šolski knjižničar oblikuje um in srce učencev.....	7
	Mojca Kastelic, Osnovna šola Sostro	7
1.3	Dejavnosti šolske knjižnice v okviru projekta OBJEM	8
	Edica Klanjšček Schlegel, Osnovna šola Dornberk	8
1.4	Branje in povezovanje v bralni skupini zaposlenih	8
	Nina Prešern, Osnovna šola Brinje Grosuplje	8
1.5	Šolska knjižnica povezuje šolo in vrtec	9
	Štefka Zore, Osnovna šola Venclja Perka	9
2	Osnovna šola – 2. VIO	10
2.1	Pravljica joga in otroci, ki »padejo« v branje	10
	Kristina Maraž, Osnovna šola Koper	10
2.2	Raziskujemo in spoznavamo UDK	10
	Andreja Nagode Burger, Osnovna šola Komenda Moste	10
2.3	Razredni knjižni kotički.....	10
	Barbara Podjed, Osnovna šola Komenda Moste	10
2.4	Teden poezije.....	11
	Urša Prus, Osnovna šola Loka Črnomelj.....	11
2.5	Delavnice ob mesecu kulture v šolski knjižnici	12
	mag. Magdalena Svetina Terčon, Osnovna šola Miroslava Vilharja Postojna	12
3	Osnovna šola – 3. VIO	13
3.1	NAŠ KLIK – projekt medvrstniške izmenjave učencev slovenskih osnovnih šol.....	13
	Urša Bajda, Osnovna šola Tončke Čeč	13
3.2	Selitev šolske knjižnice: med teorijo in prakso	13
	Mojca Finžgar Eleršek, Osnovna šola Simona Jenka Kranj.....	13
3.3	Berem jaz, bereš ti!	14
	Ksenija Kregar, Osnovna šola Livada, Velenje.....	14
3.4	Bralna pismenost in pomen zbiranja podatkov šolske knjižnice kot izziv kakovosti in razvojne vizije osnovne šole	14
	Tina Pajnik, Osnovna šola Vide Pregarc	14
3.5	Prilagojene vsebine KIZ-a ter primer povezave s predmetom TIT	15
	Andreja Pogorevc, Osnovna šola Minke Namestnik Sonje Slovenska Bistrica	15

4	Srednja šola.....	16
4.1	Medgeneracijsko sodelovanje in šolska knjižnica	16
	Katja Colja, Ekonomska šola Ljubljana	16
4.2	Razstava z interaktivnim kvizom ob nacionalnem dnevu stripa kot metoda za spodbujanje branja	16
	Mojca Dominik, Biotehniška šola Maribor	16
4.3	Prostovoljstvo v domski knjižnici	17
	Maja Erhovnic, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana	17
4.4	Ali lahko postanejo bralci tudi dijaki poklicnih in strokovnih šol?	17
	Mojca Kosovel, Šolski center Nova Gorica	17

1 Osnovna šola – 1. VIO

Moderatorke skupine: Sandra Fišter (OŠ Mokronog), Tadeja Česen Šink (OŠ Naklo)

1.1 Tudi zaposleni na šoli berejo za bralno značko

Simona Horvat, Osnovna šola Puconci

simona.horvat@ospuconci.si

V začetku šolskega leta 2022/2023 sem sodelavcem na učiteljski konferenci omenila branje za bralno značko za zaposlene. Po odzivu sodelavcev nisem pričakovala velikega števila sodelujočih. Kljub temu sem v jeseni pripravila seznam knjig, zloženko za vpisovanje vtisov o prebranem in poslala vabilo vsem zaposlenim na naši šoli. Na seznam knjig sem dala nekaj mladinskega leposlovja iz naše šolske knjižnice, ostalo leposlovje za odrasle pa sem si izposodila v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti. Takoj po objavi, da se je bralna značka začela, se je začela tudi redna izposoja knjig za branje. Sodelovali so učitelji, vzgojiteljice in tehnično osebje. Za sodelovanje se je odločilo petinštirideset zaposlenih, bralno značko pa jih je opravilo dvaintrideset. Zaključek bralne značke smo imeli v mesecu maju, v Veliki Polani. Ogledali smo si rojstno hišo Miška Kranjca, park Dežele štokelj, Pomelaj – zadrugo za razvoj podeželja in Copekov mlin. Letos (šolsko leto 2025/2026) izvajamo bralno značko za zaposlene že četrtič. V mesecu maju imamo vedno zaključek bralne značke za zaposlene. Odpravimo se na kratko ekskurzijo po bližnji okolici in tako spoznavamo domače zanimivosti in lepote. Število bralcev je nekoliko upadlo, vendar kljub temu nadaljujemo z dejavnostjo. Opažamo, da branje zaposlenih za bralno značko motivira tudi učence, da sodelujejo pri bralni znački.

Ključne besede: branje, zaposleni, bralna značka, motivacija za branje.

1.2 Šolski knjižničar oblikuje um in srce učencev

Mojca Kastelic, Osnovna šola Sostro

mojca.kastelic1@guest.arnes.si

V svoji temeljni funkciji šolski knjižničar deluje kot strokovnjak za informacije, ki učencem pomaga pri iskanju, vrednotenju in uporabi podatkov ter tako razvija ključne kognitivne kompetence, kot so informacijska pismenost, kritično mišljenje in samostojno raziskovanje. Vendar pa je knjižničar tudi pedagoški delavec, ki s premišljenimi didaktičnimi pristopi pomembno vpliva na socialni in čustveni razvoj učencev.

V prispevku predstavljam pedagoške pristope, pri katerih bralne dejavnosti načrtno prepletam s socialnimi igrami, dramatizacijo in lutkovnimi uprizoritvami ter jih povezujem v celostno multisenzorno učenje. Tak pristop učencem ne omogoča le razumevanja prebranega, temveč poglobljeno doživljanje zgodb, razvoj empatije ter učinkovitejše prepoznavanje in uravnavanje čustev, hkrati pa krepi njihove socialne spretnosti.

Z aktivnim vključevanjem učencev v samostojno iskanje informacij, upravljanje izposoje ter načrtovanje in organizacijo lastnega dela zavestno razvijam izvršilne funkcije, kot so usmerjanje pozornosti, delovni spomin, samoregulacija in odgovornost.

Prispevek izpostavlja, da prav preplet kognitivnih, doživljajskih in odnosnih pristopov omogoča celostni razvoj učenca ter krepi vlogo šolske knjižnice kot varnega, spodbudnega in razvojno naravnane učnega okolja.

Ključne besede: šolska knjižnica, šolski knjižničar, informacijska pismenost, kognitivni razvoj, socialno-čustveni razvoj.

1.3 Dejavnosti šolske knjižnice v okviru projekta OBJEM

Edica Klanjšček Schlegel, Osnovna šola Dornberk

edica.schlegel@os-dornberk.si

Avtorica bo predstavila načine, s katerimi skuša učence čimbolj motivirati za branje in obiskovanje šolske knjižnice. Poudarek bo na dejavnostih, ki jih je avtorica izvajala pri projektu Objem, v okviru katerega je bilo oblikovanih 9 gradnikov bralne pismenosti. Pri izvajanju različnih dejavnosti je bil v ospredju poudarek na 2. bralnem gradniku (motiviranost za branje), dopolnjevali so ga še ostali gradniki, predvsem pa 3. gradnik (razumevanje koncepta bralnega gradiva), 5. gradnik (besedišče) in 7. gradnik (razumevanje besedil). Pri urah KIZ-a so se učenci učili prostega pristopa h knjižnemu gradivu ter izbrati ustrezno leposlovno ali poučno knjigo. Učenci so spoznavali besedilni in slikovni/grafični vir informacij. V 2. razredu je poudarek na ilustracijah. Učenci so opazovali in primerjali ilustracije knjig z istim naslovom in avtorjem, a z različnimi ilustratorji. Prikazana je tudi motivacija učencev z Bralnim drevesom, ki je potekala celo šolsko leto. Učenci so na bralnih lističih predstavljali in priporočali v branje svoje najljubše knjige. Bralni nahrbtniki so z učenci potovali po domovih. Vsebovali so bralni zvezek, knjigo za družinsko branje in eno strokovno knjigo za starše. O prebranem so učenci in starši zapisali svoje vtise o prebranem. V letošnjem šolskem letu 2025/26 skuša avtorica učence motivirati tudi s kratkimi predstavitvami novih knjig pri pouku, priporočilih v branje na novem bralnem drevesu v knjižnici, za starejše učence pa izvaja medgeneracijsko branje.

Ključne besede: branje, bralna motivacija, sodelovanje, knjižnična informacijska znanja, bralno drevo, bralni nahrbtnik, adventne vrečice, medgeneracijsko branje

1.4 Branje in povezovanje v bralni skupini zaposlenih

Nina Prešern, Osnovna šola Brinje Grosuplje

nina.presern@os-brinje.si

Prispevek predstavlja primer dobre prakse bralne skupine za zaposlene na Osnovni šoli Brinje Grosuplje. Ta je od šolskega leta 2023/2024 projekt šolske knjižnice. Pobudo za ustanovitev skupine je dala ravnateljica. Namen skupine je spodbujanje branja med zaposlenimi ter krepitev medsebojnega povezovanja in dobrega počutja v kolektivu. Avtorica kot knjižničarka prevzema vlogo organizatorke in mentorice branja ter pripravlja bralne sezname in vodi pogovore o prebranih delih. Bralna skupina se sreča petkrat na leto v šolski knjižnici, srečanja pa trajajo 90 minut, po delovnem času. Udeleženci berejo izvirno in prevodno leposlovje. Pogovor o knjigah temelji na osebnih bralnih izkušnjah, izmenjavi mnenj in povezovanju literarnih vsebin z vsakdanjim življenjem. Tak način branja spodbuja poglobljeno razumevanje besedil, razvija empatijo ter zmanjšuje stres. Pri oblikovanju bralnega seznama avtorica upošteva več meril: časovne zmožnosti bralcev in njihove predloge, raznolikost literarnih zvrsti, uravnoteženo zastopanost avtorjev in avtoric in dostopnost gradiva. Občasno so srečanja organizirana v drugačni obliki, na primer kot izbirno branje ali predstavitev knjig, ki jih bralke priporočajo drugim. Izkušnje kažejo, da bralna skupina vpliva na večjo bralno motivacijo zaposlenih, odpira prostor za pogovor in izmenjavo osebnih izkušenj ter krepi povezanost med sodelavci. Hkrati zaposleni kot bralci predstavljajo pomemben zgled učencem, staršem in širši skupnosti. Prispevek želi druge šolske knjižničarje spodbuditi, da se odločijo za podobno branje s sodelavci.

Ključne besede: osnovna šola, šolska knjižnica, bralna skupina, zaposleni

1.5 Šolska knjižnica povezuje šolo in vrtec

Štefka Zore, Osnovna šola Vencija Perka

stefka.zore@guest.arnes.si

Vstop v šolo je za učence velika sprememba. Srečajo se z novim okoljem, spoznajo nove ljudi, delo poteka drugače kot v vrtcu. Vse te spremembe nekaterim otrokom vzbujajo nelagodje in jih je strah.

Želeli smo, da bi bil ta prehod za bodoče šolarje čim manj stresen, zato smo v šolsko knjižnico povabili skupine, ki so jeseni odhajale v šolo. V Vrtcih Domžale in Urša so to možnost z veseljem sprejeli.

Z učenci prvega razreda smo preko akcijskega raziskovanja iskali možnosti in ideje, ki bi nam pomagale pri tem. Ideje so morale biti take, da so bile uresničljive. Bili so zelo ustvarjalni. Na koncu smo izluščili dve ideji. Otroke iz vrtca bi povabili na skupno druženje v šolsko telovadnico in na uro pravljic v šolsko knjižnico.

S tem smo začeli leta 1999. Sprva je druženje res potekalo v telovadnici in v šolski knjižnici. Kasneje smo ostali samo pri pravljичni uri in igri s knjigo.

Zdi se nam zelo pomembno, da otroci dobijo stik s šolo na prijeten način. Naše srečanje poteka v prijetnem vzdušju. Učencem najprej razkažemo knjižnico, se z njimi pogovorimo o njihovih pričakovanjih. Skoraj vsi otroci so tudi vključeni v projekt družinskega branja Pravljični palček, ki ga organizira in vodi Knjižnica Domžale. Pokažemo jim zabojčke, kjer so knjige, ki so vključene v projekt, saj tudi na naši šoli učenci 1. razreda sodelujejo v tem projektu.

Preberemo jim pravljico, ki služi kot motivacija za branje, pravljici pa sledi igra s knjigo. Otroci v miru pogledajo knjige, se o njih pogovarjajo. Zelo zanimive so jim poučne knjige. Otroci so na obisku v šolski knjižnici predvidoma eno šolsko uro, včasih pa tudi dlje. Ugotavljamo, da je knjižnica prostor, ki večino otrok umiri in se v njej dobro počutijo. Res je, da je to po eni strani dodatno delo, vendar se zdi, da je potrebno. Marsikateremu otroku pomaga pri premagovanju strahu pred šolo in novim okoljem. Potrditev tega dobimo jeseni, ko se nekaterim prvošolcem kar oči zasvetijo in povedo, da so pa v knjižnici že bili z vrtcem. Takrat se tudi jaz dobro počutim, saj vem, da sem nekaj naredila dobro.

S tem načinom dela bomo nadaljevali tudi v prihodnje, saj se nam zdi, da zelo pozitivno deluje predvsem na tiste otroke, ki jih je strah šole in novega okolja.

Ključne besede: vrtec, šolska knjižnica, pravljica, motivacija za branje

2 Osnovna šola – 2. VIO

Moderatorke skupine: Katja Brezovnik (OŠ Vransko-Tabor), Tatjana Vučko (OŠ II Murska Sobota)

2.1 Pravljična joga in otroci, ki »padejo« v branje

Kristina Maraž, Osnovna šola Koper

kristina.maraz@guest.arnes.si

Pravljična joga je vodena vadba z elementi joge za otroke, prepletena s pravljичnim svetom. Je odlična motivacija za branje in predstavlja varno in spodbudno učno okolje. Učenci ob poslušanju in branju »padejo« v branje, spoznajo osnovne joga položaje, razvijajo in krepijo telesne sposobnosti, spoznavajo čarobnost trenutka in veselje ob branju. Je dodana vrednost pri uresničevanju knjižnično informacijskih znanj, saj medpredmetno povezuje številna področja, popestri in obogati vsebine in učence dodatno motivira za branje. Kot dodatna dejavnost je odlična spodbuda družinskega branja.

Ključne besede: pravljīčna joga, motivacija za branje, družinsko branje

2.2 Raziskujemo in spoznavamo UDK

Andreja Nagode Burger, Osnovna šola Komenda Moste

andreja.nburger@oskomenda-moste.si

Prispevek predstavlja različne pristope k predstavitvi univerzalnega decimalnega klasifikacijskega sistema (UDK) v šolski knjižnici pri uri knjižnično-informacijskih znanj v drugem izobraževalnem obdobju osnovne šole. Knjižničarka je v sodelovanju z učiteljico likovne umetnosti pripravila kamišibaj o slikanici, izgubljeni med policami strokovne literature. Učenci so tako na posreden in razumljiv način spoznali številčne oznake glavnih skupin UDK ter njihovo povezavo z vsebinsko razporeditvijo gradiva v knjižnici. Razloge in namen postavitve strokovne literature je knjižničarka dodatno pojasnila z avtorskim animiranim odprtim učnim gradivom UDK v šolski knjižnici, pripravljenim v okviru Arnesovega MOOC tečaja. Gradivo je objavljeno na Arnesovem videoportalu in je prosto dostopno za uporabo v pedagoški praksi. Učenci so s predstavljenimi dejavnostmi in ogledom postavitve tovrstnega gradiva v šolski knjižnici osvojili razporeditev poučnega gradiva po UDK oziroma utrdili že predhodno pridobljena znanja. Razumevanje so ob koncu ure preverili s praktičnimi nalogami iskanja knjig določene teme po policah strokovne literature.

Ključne besede: kamišibaj, knjižnično informacijska znanja, šolska knjižnica

2.3 Razredni knjižni koticiki

Barbara Podjed, Osnovna šola Komenda Moste

podjed.barbara@oskomenda-moste.si

Na Osnovni šoli Komenda Moste smo v učilnice vseh oddelkov od 1. do 5. razreda opremili s knjižnimi stenskimi stojali, kamor učiteljice vsak mesec razstavijo dvanajst knjig, ki jih pripravi šolska knjižničarka. Namenjena so spodbujanju bralne kulture, večji dostopnosti gradiva ter vključevanju branja v šolski vsakdan.

Knjižni izbor mesečno menjamo. Vključuje raznolika poučna in leposlovna gradiva, prilagojena starostni stopnji učencev. Izbor prilagajamo aktualnim tematikam pri pouku, letnim časom, obdobjem praznikov in željam učencev.

Učenci do knjig dostopajo med odmori ali pri pouku, ko predčasno opravijo svoje delo. Knjige uporabljajo tudi pri dejavnostih razširjenega programa (jutranje aktivnosti in dejavnosti po pouku). Knjižni kotički tako premišljeno dopolnjujejo učni proces, spodbujajo uporabo knjižnega gradiva ter razvijajo bralne navade.

Med učitelji in učenci, ki uporabljajo knjižne kotičke, smo izvedli anketo o njihovi uporabnosti. Pridobljeni rezultati nam omogočajo spremljanje učinkov prakse in nadaljnje načrtovanje izboljšav. Uvedba stenskih knjižnih stojal se je izkazala kot enostaven, a zelo učinkovit pristop k povečanju dostopnosti knjig ter spodbujanju branja v vsakdanjem šolskem življenju.

Ključne besede: šolska knjižnica, knjižni kotički, dostopnost gradiva

2.4 Teden poezije

Urša Prus, Osnovna šola Loka Črnomelj

ursa.prus@os-loka-crnomelj.si

Teden poezije na **OŠ Loka Črnomelj** je vsakoletni kulturni projekt, ki učencem omogoča **spoznavanje, branje in ustvarjanje poezije**. Poteka v tednu okoli **21. marca**, svetovnega dne poezije, in vključuje različne dejavnosti, ki spodbujajo **branje, jezikovno izražanje in ustvarjalnost**. Učenci sodelujejo v **glasnem branju** poezije, pišejo lastne pesmi, nastajajo **pesniški portreti, haikuji in ilustracije**, povezane z izbranimi temami ali slovenskimi pesniki. Med inovativnimi aktivnostmi so **Skriti pesniki**, Podari pesem, razstava **Zastrta poezija** in natečaj **Poezija skozi objekt**, kjer fotografije interpretirajo poezijo.

Skriti pesnik: dejavnost izhaja iz ideje medsebojnega povezovanja učencev, poglobljanja medsebojnega poznavanja ter prepoznavanja pozitivnih lastnosti sošolcev. Vključeni so učenci 4. in 5. razreda, dejavnost pa se izvaja vsako drugo leto. Učenci izžrebajo ime sošolca ali sošolke ter o njem napišejo pesem, ki izpostavlja njegove dobre lastnosti. Pomemben element dejavnosti sta anonimnost in prikrito spoznavanje sošolcev. V Tednu poezije v knjižnici izvedemo maraton branja, kjer učenci svojo pesem javno preberejo pred celotno generacijo in jo nato podarijo izbranemu sošolcu ali sošolki.

Podari pesem: dejavnost se izvaja na dve leti, v povezavi z aktivnostjo Skriti pesnik, in vključuje učence 4. in 5. razreda. Učenci izžrebajo ime sošolca ali sošolke in v knjižnici spoznajo razporeditev ter lokacijo pesniškega gradiva. Prebirajo pesniške zbirke in poiščejo pesem, ki jih nagovori, da bi jo podarili izbranemu vrstniku. Pesem lično prepíšejo, navedejo naslov in avtorja ter jo podarijo.

Zastrta poezija: angl. *blackout poetry*, temelji na preoblikovanju starejših besedil, ki niso več predmet avtorske zaščite. Učenci izbirnega predmeta Likovno snovanje (6.–9. razred) z likovnimi tehnikami zastirajo dele besedila ter poudarijo izbrane besede, ki nato tvorijo novo, smiselno pesem.

Tematski teden poteka 5 šolskih dni in se vedno prične s ponedeljkom, zaključi pa se na petek. Izvaja se v tednu, ko praznujemo mednarodni dan poezije. Vključeni so vsi učenci od 1. do 9. razreda ter tudi vsi učitelji in drugi strokovni delavci, ki poučujejo na matični šoli OŠ Loka Črnomelj, podružnični šoli Griblje in podružnični šoli Adlešiči. Razlika je edino v dejavnostih, v katere se vključujejo. V dejavnosti glasovanja za izbor npr. Naj fotografije so vključeni vsi, kot tudi menjavo rim ali verzov za bonbon, KIZ ure na temo poezije (iskanje ali pisanje pesmi) izvajamo s 4. in 5. razredi, 1.VIO ustvarja razredno pesem ali likovno izraža izbrane pesmi.

Ključne besede: medpredmetno povezovanje, medgeneracijsko sodelovanje, vključevanje, bralna pismenost, poezija

2.5 Delavnice ob mesecu kulture v šolski knjižnici

mag. Magdalena Svetina Terčon, Osnovna šola Miroslava Vilharja Postojna

magdalena.svetina-tercon@guest.arnes.si

Prispevek predstavlja delavnice, ki smo jih izvedli v šolski knjižnici OŠ Miroslava Vilharja Postojna v februarju 2026 in z njimi obeležili slovenski kulturni praznik. Delavnice so bile poskus medpredmetnega povezovanja, ki bi si ga želele knjižničarke v večji meri.

Delavnice so vsako leto organizirane za vse oddelke naše šole. Učitelji izbirajo med naborom predlogov, ki obsegajo cilje iz različnih predmetov: slovenščine, zgodovine, naravoslovja in tehnike, geografije in družboslovja. Učenci in učitelji so nad njimi zadovoljni, saj učenci z njimi utrdijo in nadgradijo svoje znanje, kar poteka na zanimiv način, največkrat v obliki skupinskega dela. V prispevku so predstavljene le tri od navedenih delavnic, in sicer tiste, po katerih je bilo največje povpraševanje: Oblačenje lutk, Paleografija in Knjižnična preiskava. V prvi delavnici so se učenci ukvarjali z oblačilno podobo in z igračo iz preteklosti, v drugi so se ukvarjali z zgodovino pisanja in urjenjem v pisanju s ptičjimi peresi, v tretji pa so morali poiskati knjigo na knjižni polici, opisati njene poškodbe in si zamisliti bralca, ki jih je povzročil. Pri izvedbi delavnic nam je v pomoč organizirana zbirka gradiva in informacij za potrebe učencev.

Uvod v delavnice je priložnostna razstava. V letu 2026 so učenci ugotavljali, kaj nam sporoča razstavljeno slikovno gradivo: kopija podpisa dr. Franceta Prešerna ter posnetki motivov z Vrbe, Ljubljane in Kranja, mest, ki so zaznamovala pesnikovo življenje.

Učiteljem in učencem so bile opisane dejavnosti vseč, kar lahko razberemo iz tega, da so po delavnicah pogosteje zahajali v knjižnico in spraševali po posameznih knjigah, zato velja nadaljevati z njimi tudi v prihodnje, vendar bi bilo smiselno, da bi pri načrtovanju knjižničarke in učiteljice sodelovale bolj poglobljeno.

Ključne besede: knjižne delavnice, medpredmetno povezovanje, izrezovanje, pisanje s peresom, knjižnična preiskava

3 Osnovna šola – 3. VIO

Moderatorke skupine: Mateja Drnovšek Zvonar (OŠ Polje), Andreja Urbanec (OŠ Orehek Kranj)

3.1 NAŠ KLIK – projekt medvrstniške izmenjave učencev slovenskih osnovnih šol

Urša Bajda, Osnovna šola Tončke Čeč

ursa.bajda@os-toncke-cec.si

Projekt je zasnovan kot nacionalna aspiracija šol kooperativne lokalno integrirane komunikacije (akronim) NAŠ KLIK. Projekt NAŠ KLIK je nacionalni projekt povezovanja slovenskih osnovnih šol, ki spodbuja razvoj socialnih kompetenc, sodelovalnega učenja ter poglobljeno spoznavanje domovine. Projekt je bil zasnovan in konceptualno oblikovan v šolski knjižnici kot odprtem učnem prostoru, ki presega tradicionalno razumevanje knjižnice kot izposojevalnice gradiva. Posebna vrednost projekta je vključevanje nadarjenih in izrazito motiviranih učencev, ki so v šolskem sistemu pogosto usmerjeni predvsem v doseganje visokih rezultatov, manj sistematično pa v razvoj socialnih in vodstvenih kompetenc. Projekt poteka med slovenskimi osnovnimi šolami in ima izrazito domoznanstveno in domoljubno razsežnost, saj učenci spoznavajo različne slovenske kraje, njihovo kulturno, tehnološko, zgodovinsko in etnološko dediščino. V prispevku je šolska knjižnica utemeljena kot dinamično učno okolje, ki omogoča projektno, sodelovalno in domoznanstveno učenje. Predstavljeni so tudi pedagoški učinki projekta.

Ključne besede: medšolsko/medvrstniško povezovanje, nadarjeni učenci, šolske knjižnice, domoznanstvo, domoljubje, izkustveno učenje, socialne kompetence

3.2 Selitev šolske knjižnice: med teorijo in prakso

Mojca Finžgar Eleršek, Osnovna šola Simona Jenka Kranj

fe.mojca@gmail.com

Prispevek obravnava strokovne in praktične vidike selitve šolske knjižnice kot kompleksnega organizacijskega in vsebinskega procesa. V teoretičnem delu so predstavljene nacionalne in mednarodne smernice, ki opredeljujejo prostorske, organizacijske in vsebinske standarde šolskih knjižnic. Poseben poudarek je namenjen vlogi knjižničnega prostora pri zagotavljanju dostopnosti gradiva ter podpori učnemu procesu in razvoju bralne pismenosti. Empirični del temelji na opisu selitve knjižnice na Osnovni šoli Simona Jenka Kranj, ki je potekala v več fazah: začasna umestitev v nadomestni prostor, sistematično pakiranje in označevanje gradiva ter končna ureditev v novih prostorih. Analiza izkušnje pokaže, da je premišljeno načrtovanje ključno za ohranjanje preglednosti fonda in zmanjševanje motenj pri delu knjižnice. Prispevek ugotavlja, da lahko selitev, kljub logističnim in časovnim obremenitvam, predstavlja priložnost za prenovno prostorske zasnove, izboljšanje funkcionalnosti knjižnice ter krepitev strokovne vloge šolskega knjižničarja.

Ključne besede: šolska knjižnica; selitev; prostorski standardi; organizacija gradiva; knjižničar

3.3 Berem jaz, bereš ti!

Ksenija Kregar, Osnovna šola Livada, Velenje

ksenija.kregar@guest.arnes.si

Branje je predstavljeno kot vseživljenjski proces, ki se razvija od otroštva do starosti in posamezniku omogoča bogatenje notranjega sveta ter globlje razumevanje literature. Odrasli bralci imajo zaradi svojih izkušenj prednost, saj se jih zgodbe dotaknejo na osebni ravni in v njih sprožajo globlje odzive. Kljub temu starost v sodobni družbi pogosto spremljajo stereotipi o nemoči in odvečnosti, čeprav gre za obdobje z lastnimi zakonitostmi in vrednostjo, ki je bila v preteklosti bolj cenjena. V Domu za varstvo odraslih Velenje so zato zasnovali medgeneracijski projekt bralne značke, namenjen povezovanju mladih in starejših. Mlajši udeleženci berejo starostnikom, ki sami ne morejo več brati, s čimer spodbujajo kulturo branja, sodelovanje, spoštovanje in solidarnost. Projekt vključuje več srečanj, pogovorov ter skupni izbor knjig, zaključni pa se s prireditvijo in podelitvijo priznanj. Takšno sodelovanje prispeva k bolj pozitivni podobi staranja ter zmanjšuje stereotipe, saj mladi razvijajo razumevanje in spoštovanje do starejših ter drugačen pogled na proces staranja.

In čisto za konec: "Ne staramo se, temveč zorimo."

(Pablo Picasso)

Ključne besede: odrasli bralci, starost, otroci, bralna značka, medgeneracijsko branje, sodelovanje, branje, knjiga.

3.4 Bralna pismenost in pomen zbiranja podatkov šolske knjižnice kot izziv kakovosti in razvojne vizije osnovne šole

Tina Pajnik, Osnovna šola Vide Pregarc

tpajnik@gmail.com

Prispevek predstavlja primer aktivnega raziskovanja šolske knjižnice z namenom dviga kakovosti in sooblikovanja razvojnih dokumentov osnovne šole. Da bi postavili izhodišče in sooblikovali kriterije razvojnih smernic šole, smo se odločili analizirati podatke v šolski knjižnici in vključiti šolsko knjižnico v razvojno delovanje šole. Za ugotavljanje začetnega stanja smo izvedli različne oblike mreženj, se aktivno povezali s strokovnimi aktivni, z delovnimi skupinami in razvojnimi timi. Poiskali smo načine, kako se lahko šolska knjižnica integrira v sam učni proces in v skupno vizijo šole. Podatke smo pridobili iz analize šolskih dokumentov, knjižničnih statistik, tekočnosti branja in športnovzgojnega kartona. Rezultati analize so pokazali, v katerih oddelkih je več izposoje, več opravljenih bralnih značk, več gibalno spretnih otrok in večje število bralcev, ki tekoče berejo, ter da med posameznimi podatki obstaja povezava. Ugotovili smo, da je število izposoj višje v prvi polovici šolskega leta, nato pa v spomladanskih mesecih upada. Največje število izposoj je v prvem izobraževalnem obdobju, nato pa z vsakim višjim razredom izposoja pada. Podoben trend upada se beleži pri opravljenih bralnih značkah. Še več, oddelki z manjšo vzgojno problematiko beležijo več izposoj, več opravljenih bralnih značk, manj vzgojnih ukrepov. Za ugotavljanje bralnih navad učiteljev smo preko spletne ankete pridobili podatke o bralnih navadah učiteljev. Analiza je pokazala, da učitelji z utrjenimi bralnimi navadami v večji meri posegajo po tiskanemu gradivu in izbirajo bralne dejavnosti v razredu, ki vplivajo na motivacijo bralcev. Branje učiteljem predstavlja orodje za profesionalni razvoj in sooblikuje bralno kulturo šole. Bralna kultura šole ni zgolj zapisan cilj, ampak je proces razvijanja bralnih vrednot in bralne motivacije, ki jih šolska knjižnica lahko ugotavlja, spremlja in razvija skladno z vizijo šole tako na ravni mladi bralcev kot na ravni strokovnih delavcev šole.

Ključne besede: bralna pismenost, bralna kultura, razvojno načrtovanje, šolska knjižnica

3.5 Prilagojene vsebine KIZ-a ter primer povezave s predmetom TIT

Andreja Pogorevc, Osnovna šola Minke Namestnik Sonje Slovenska Bistrica

andreja.pogorevc@osminka.si

V prispevku se dotaknemo uporabe načrta za Knjižnično informacijska znanja za program osnovne šole, ki se prav tako uporablja v osnovnih šolah s prilagojenim izobraževalnim programom z nižjim izobrazbenim standardom (NIS) ter posebnem programu vzgoje in izobraževanja (PPVI). V prispevku predstavimo prilagoditev vsebin in ciljev za posamezne razrede NIS in oddelke PPVI.

Ure KIZ-a vsako leto načrtujemo skupaj z učitelji v začetku šolskega leta. Učitelji predlagajo teme, ki jih želijo izpeljati v tandemu, jaz pa kot knjižničarka opredelim, katere večšine informacijske pismenosti bi se vezale na učno temo predmeta. V večini so ure KIZ naravnane v medpredmetno povezovanje, saj je KIZ sam po sebi manj zanimiv. Zavedamo se, da tema predmeta da učni uri vsebino, medtem ko cilji in vsebine knjižnično informacijskih znanj poskrbijo za razvijanje spretnosti.

V prispevku je predstavljen primer ure medpredmetnega povezovanja KIZ in TIT. Vsebina učne ure je bila izumi in izumitelji, cilj knjižnično informacijskih znanj pa je bilo pridobiti večšine navajanja virov, vrednotiti uporabnost virov ter uporaba informacijskih virov.

V uvodu ure sem pri učencih želela spodbuditi občutek, kako je, če si nekdo prisvoji nekaj njihovega. Izbrala sem izdelek ter povedala, da sem na natečaju zanj prejela zelo lepo prvo nagrado. V nadaljnjem razgovoru so povedali, kako so se počutili ob informaciji, da je prijatelj izdelek bil nagrajen in si je nagrado prisvojil nekdo drug. Prosila sem jih, da si ta občutek zapomnijo, ker ga bodo še potrebovali.

Sledil je pogovor o izumih in odkritjih. Učenci so povedali, kaj vse že vedo na to temo. Izbrali so si izum, o katerem si želijo izvedeti kaj več. Naloga je bila, da bodo na plakatu v paru predstavili izbrani izum. V nadaljevanju so učenci povedali, kakšen mora biti »dober plakat.« Ugotovitve so zapisali na tablo. Nato so dobili narejene štiri plakate o izumu telefon, ki so jih preučili in dopolnili seznam za »dober plakat.« Opazili so tudi zapis za navajanje virov. Razložila sem jim, kaj to pomeni in v navezavi na uvod so učenci ugotovili pomembnost navajanja avtorjev in del, ki jih uporabijo pri pripravi plakatov. Za navajanje virov sem izbrala osnovne podatke, ki jih morajo navesti: ime in priimek avtorja, naslov ter letnico (če jo najdejo). Dobili so literaturo o izumih in odkritjih ter si izbrali ustrezno glede na izbrani izum, ki ga morajo predstaviti na plakatu in nato še ustno sošolcem. Učenci so delali v paru. Po dveh urah ustvarjanja in samostojnega dela so vsi plakati imeli navedeno uporabljeno literaturo ali spletno stran ter zavedene ključne podatke.

Ključne besede: knjižnično informacijska znanja (KIZ), tehnika in tehnologija, izumi in izumitelji, citiranje

4 Srednja šola

Moderatorke skupine: Katarina Jesih Šterbenc (SVŠGUGL), Metka Kostanjevec (Prva gimnazija Maribor)

4.1 Medgeneracijsko sodelovanje in šolska knjižnica

Katja Colja, Ekonomska šola Ljubljana

katja.colja@presernova.si

V prispevku je predstavljen primer medgeneracijskega sodelovanja med dijaki Ekonomske šole Ljubljana, predšolskimi otroci in starostniki v domovih za ostarele. V sodobnem času, kjer sta individualizem in tekmovalnost v družbi vse bolj prisotna, se kaže velika potreba po povezovanju med generacijami, pristnem človeškem stiku in toplini. Šolski knjižničar lahko s svojim delom, znanjem in aktivnostjo na tem področju veliko naredi. V predstavljenem primeru medgeneracijskega sodelovanja prevzame šolski knjižničar vlogo povezovalca in koordinatorja med pedagoškim kadrom, drugimi delavci šole, dijaki in zunanjimi ustanovami. Povezovanje z vrtci se je na šoli začelo že pred leti, ko je skupina dijakinj pripravljala pripovedovski dogodek. S predstavo so gostovale v več vrtcih. Ideja o gostovanju vrtca na naši šoli, je prerasla v večji dogodek, ki vključuje tudi večje število sodelujočih. Šolska knjižničarka je koordinirala aktivnosti tako, da je s podporo razrednikov določila skupino (ali več) dijakov, ki so izvedli nastop za otroke. Bila je tudi mentorica pri pripravi dijakov za nastop. Nastop je poleg interaktivnih iger, petja in plesa, vključeval branje in pripovedovanje. Otroci so si po programu in predstavitvi knjižnice ogledali šolo. Videli so, kako poteka pouk. Obiskali so tajništvo, ravnateljico, zbornico in računovodstvo. Ker so se obiski zgodili v času priprave na veseli december, so skupaj z dijaki ustvarjali voščilnice in zapisovali voščila, ki so bila namenjena starostnikom domov za ostarele. V prispevku so opisani potek aktivnosti, izzivi pri organizaciji, vtisi udeležencev ter predlogi za nadgradnjo. Dijaki so otroke in vzgojiteljice res zelo lepo sprejeli, veselje je bilo obojestransko.

Ključne besede: medgeneracijsko sodelovanje, Simbioza, ustvarjanje, dijaki, promocija branja, promocija knjižnice

4.2 Razstava z interaktivnim kvizom ob nacionalnem dnevu stripa kot metoda za spodbujanje branja

Mojca Dominik, Biotehniška šola Maribor

mojca.dominik@bts.si

Prispevek predstavlja primer dobre prakse obeležitve Nacionalnega dneva stripa v šolski knjižnici. Z namenom ozaveščanja dijakov o pomenu stripa kot literarno-umetniške vrste ter spodbujanja branja je bila pripravljena tematska razstava, ki je bila nadgrajena z interaktivnim spletnim kvizom. Razstava je predstavila Nacionalni dan stripa, ustvarjalno zapuščino Mikija Mustra, razvoj stripa ter izbrane stripe in risoromane iz šolske knjižne zbirke. Kviz, ustvarjen v spletnem orodju Genially in dostopen preko kode QR, je dijake spodbudil k aktivnemu raziskovanju razstavnih vsebin.

Teoretična izhodišča prispevka temeljijo na virih, ki poudarjajo pomen besedil z vizualnimi elementi pri razvoju bralne pismenosti in predstavljajo strip kot dober povod v razvoj bralne kulture. Teoretične podlage dokazujejo tudi, da so izvedba razstave, izpostavljanje in razstavljanje gradiva učinkoviti načini promocije gradiva, ki vodi k povečanemu zanimanju za branje. Odzivi na izvedeno dejavnost kažejo povečanje zanimanja dijakov tako za stripovsko kot za drugo gradivo. Prispevek potrjuje, da je strip lahko dober povod v razvijanje interesa za branje in da šolska knjižnica lahko z razstavami in interaktivnimi vsebinami učinkovito spodbuja bralno kulturo med mladimi.

Ključne besede: Nacionalni dan stripa, spodbujanje branja, strip, tematska razstava, interaktivni kviz

4.3 Prostovoljstvo v domski knjižnici

Maja Erhovnic, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana

maja.erhovnic@guest.arnes.si

V prispevku je predstavljeno prostovoljstvo v domski knjižnici, ki je interesna dejavnost za dijake, ki jo vodim kot knjižničarka v Dijaškem domu Bežigrad Ljubljana. Prispevek povzame specifične delovanje knjižnice v dijaškem domu in prikaže, kako poteka delo z dijaki knjižničarji-prostovoljci.

Knjižnice v dijaških domih, ki so formalno opredeljene in obravnavane kot šolske knjižnice, se pri svojem delovanju vključujejo v vzgojno delo v domu, katerega krovni cilj je zagotoviti celostno vzgojo dijakov, ki v njem bivajo, kar vključuje njihov intelektualni, čustveni in socialni razvoj, in jih pripraviti na odgovorno in uspešno življenje v odraslosti.

Prostovoljstvo v domski knjižnici je ena izmed dejavnosti, ki se že tradicionalno izvaja v dijaškem domu Bežigrad. Dijaki knjižničarji-prostovoljci vsak enkrat tedensko po eno uro opravljajo dežurstvo v domski knjižnici, kar pomeni, da so takrat odgovorni za izposajo in vračilo gradiva, pomagajo drugim dijakom pri iskanju gradiva ter uporabi tehnične opreme (računalnika, tiskalnika) in skrbijo za dogajanje v prostoru knjižnice. Poleg dežurstva se knjižničarji-prostovoljci v delovanje knjižnice vključujejo tudi na druge načine – s predlogi za nabavo in drugimi predlogi, s sodelovanjem pri organizaciji kulturnih dogodkov v knjižnici, s sodelovanjem pri knjižničnih objavah na družbenih omrežjih doma ipd. Pred prvim dežurstvom so novi prostovoljci deležni individualnega uvajanja v delo knjižničarja-prostovoljca; uvajanje med drugim obsega uporabo Cobiss+ kot kataloga, seznanitev s sistemom UDK in postavitvijo gradiva v domski knjižnici in uporabo osnovnih funkcij v Cobiss modulu Izposoja.

Dejavnost nudi priložnost, da se dijaki priučijo novih znanj, se učijo prevzemanja odgovornosti, prihajajo v stik z dijaki drugih starosti in iz drugih vzgojnih skupin in se aktivno vključujejo v skupnost dijaškega doma, z njihovo prisotnostjo in vključenostjo pa veliko pridobi tudi domska knjižnica.

Ključne besede: dijaški domovi, domska knjižnica, prostovoljstvo, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana

4.4 Ali lahko postanejo bralci tudi dijaki poklicnih in strokovnih šol?

Mojca Kosovel, Šolski center Nova Gorica

mojca.kosovel@scng.si

V članku so predstavljene dejavnosti, namenjene spodbujanju branja, ki jih knjižnica Šolskega centra Nova Gorica izvaja za dijake poklicnih in tehniških smeri. Med dijaki strokovnih in poklicnih šol je upad bralne pismenosti zelo opazen, kar knjižničarke spodbuja k preiščenemu nakupu mladinskega leposlovja in k izvajanju raznovrstnih bralnomotivacijskih dejavnosti. Nekatere dejavnosti se izvajajo sistematično in redno, druge le občasno. Bralna značka je tradicionalna dejavnost, ki jo učitelji zelo spodbujajo. Šolska knjižnica jo sistematično promovira med dijaki prvih letnikov, vendar je zanimanje za sodelovanje kljub trudu majhno. Delo s strokovnim učbenikom prav tako zajame dijake prvih letnikov. Dejavnost želi spodbuditi dijake, da se učijo iz učbenikov (iz učbeniškega sklada), saj nanje prepogosto pozabijo. Beremo skupaj je dejavnost, ki jo knjižnica izvaja na različne načine; nekatere različice zajamejo več, druge manj dijakov. V osnovi gre vedno za večinoma glasno branje prvošolcem ter dijakom poklicnih in nižjepoklicnih smeri. Knjižnica tako izvaja oz. pripravi skupno glasno branje kratkih zgodb ali domačega branja; izbrana besedila lahko dijakom prebirajo različni strokovni delavci. Kot vzporedna zaposlitev med poukom in hkratno umirjanje razreda se obnese tiho branje. Zmenek s knjigo olajša dijakom izbor gradiva za govorni nastop ali zaključni izpit. Pri prebiranju poljudnih člankov se dijaki seznanjajo s periodičnim tiskom, s pladnjem rim pa z modernejšo poezijo. Dejavnosti so med dijaki in učitelji

različno odmevne in se lahko po potrebi hitro prilagajajo. Ob opisu vsake dejavnosti je dodan kratek komentar o učinkovitosti in možnostih izvajanja.

Ključne besede: branje, spodbujanje branja, bralnomotivacijske dejavnosti, srednje strokovne šole, poklicne strokovne šole